

Sygn. akt VII U 2007/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 listopada 2019 r. w Warszawie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 13 stycznia 2014 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

J. K. w dniu 24 marca 2014 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 13 stycznia 2014 r., znak: (...). W ocenie odwołującej organ rentowy zmieniając decyzję z dnia 8 kwietnia 2013 r. wprowadził również niekorzystne zmiany dotyczące sposobu wyliczenia wysokości emerytury, które nie miały związku z powtórным ustaleniem wartości kapitału początkowego. Jej zdaniem ZUS obniżył dochód stanowiący podstawę wymiaru składek za 2000 r. z kwoty 17.561,41 złotych do 13.221,75 złotych, co doprowadziło również do obniżenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z 76,07% na 57,27%. Ubezpieczona wskazała, że dochody osiągnięte przez nią w 2000 r. nie miały wpływu na obliczenie wysokości kapitału początkowego (odwołanie z dnia 24 marca 2014 r., k. 2 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 czerwca 2014 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że w decyzji z dnia 8 kwietnia 2013 r. przyjęto kwoty za 2000 r. wynikające z poświadczenia z dnia 13 marca 2013 r., tj. 8.774,99 złotych stanowiącą kwotę podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, 4.338,66 złotych tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy oraz 4.446,76 złotych, która wynikała z karty zasiłkowej. W jego ocenie zakład pracy błędnie złożył deklaracje do organu rentowego, ponieważ kwoty podane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 listopada 2002 r. są inne niż w deklaracjach. Na skutek powyższego odjęto wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w kwocie 4.338,66 złotych, ponieważ pracodawca odwołującej złożył deklaracje do czerwca 2000 r. obejmujące pełne miesiące bez pomniejszania o wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy. ZUS podniósł, że (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. została wezwana do wystawienia zaświadczenia stwierdzającego wysokość wynagrodzenia otrzymanego przez ubezpieczoną za 2000 r. bez kwot wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Jednocześnie podkreślił,

że odwołująca została zobowiązana do dostarczenia w/w zaświadczenia albo kopii kart wynagrodzeń oraz kart zasiłkowych (odpowiedź na odwołanie z dnia 23 czerwca 2014 r., k. 5 a. s.).

Odwołująca wniosła również o przyjęcie do ustalenia wysokości emerytury kwot rekompensat z lat 1981-1985 zgodnych z dostarczonymi do organu rentowego kopiami kart zarobkowych z Instytut (...) w W., które nie zostały uwzględnione w decyzji z dnia 8 kwietnia 2013 r. Ponadto w ocenie ubezpieczonej błędy związane z nieprawidłowościami występującymi w dokumentach sporządzonych przez pracodawcę nie powinny skutkować negatywnymi konsekwencjami ponoszonymi przez pracownika (pismo procesowe z dnia 30 lipca 2014 r., k. 10 a. s.).

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wyrokiem z dnia 9 grudnia 2014 r. oddalił odwołanie ubezpieczonej. W uzasadnieniu wyroku Sąd powołał się na brzmienie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zdaniem Sądu dowody z dokumentów oraz wnioski zawarte w opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości jednoznacznie potwierdzają, że kwota wypłaconych zasiłków chorobowych z tytułu niezdolności do pracy w 2000 r. wyniosła 4.338,65 złotych. Sąd ten zważył, że prawidłowo została pomniejszona podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za 2000 r. o kwotę 4.446,76 złotych (wyrok i uzasadnienie wyroku, k. 46 i 59-62 a. s.).

Odwołująca w apelacji z dnia 19 marca 2015 r. zaskarżyła wyrok Sądu, ponieważ jej zdaniem nie zawierał rozstrzygnięcia dotyczącego ustalenia wysokości emerytury o kwoty rekompensat z lat 1981-1985. W związku z tym ubezpieczona wniosła o zmianę wyroku lub jego uchylenie i skierowanie sprawy do Sądu I instancji celem ponownego rozpoznania (apelacja z dnia 19 marca 2015 r., k. 66-67 a. s.).

Sąd Apelacyjny w Warszawie, po rozpoznaniu apelacji odwołującej, wyrokiem z dnia 12 października 2016 r. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. W ocenie Sądu II instancji nie rozpoznano istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c., ponieważ Sąd Okręgowy ograniczył swoje rozstrzygnięcie do zbadania, czy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne odwołującej za 2000 r. została wyliczona prawidłowo. Natomiast ubezpieczona zakwestionowała możliwość ponownej weryfikacji wysokości kapitału początkowego określonego w decyzji z dnia 8 kwietnia 2013 r., jak również, że nie uwzględniono przy wyliczeniu wysokości emerytury kwot rekompensat za lata 1981-1985. Sąd Apelacyjny stwierdził, że wbrew rozważaniom Sądu I instancji, odwołująca zakwestionowała wysokość emerytury określonej w decyzji organu rentowego z dnia 13 stycznia 2014 r. W związku z tym Sąd Okręgowy miał obowiązek zbadania, czy organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość emerytury w częściach ustalonych na mocy art. 53 i art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w tym czy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury w rozumieniu art. 15 w/w ustawy wlicza się przychód w postaci rekompensat uzyskanych przez odwołującą w latach 1981-1985 (wyrok i uzasadnienie wyroku, k. 94 i 97-105 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. pracowała w Instytucie (...) z siedzibą w W. w okresie od dnia 30 grudnia 1977 r. do dnia 31 sierpnia 1992 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach stażysty, technologa i starszego specjalisty technologa. Instytut (...) w likwidacji w W. wydał odwołującej w dniu 16 października 2003r. dwa zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wskazujące na wysokość wynagrodzenia w latach 1977-1992. Z jednego z nich dotyczącego lat 1977-1986 wynika, że w latach 1981-1985 ubezpieczona pobierała rekompensaty pracownicze w następujących kwotach: za rok 1981 – 800,00 złotych, za rok 1982 – 17.370,00 złotych, za rok 1983 – 18.120,00 złotych, za rok 1984 – 18.420,00 złotych i za rok 1985 – 12.930,00 złotych. W dniu 14 kwietnia 1985 r. odwołująca urodziła dziecko i do dnia 3 sierpnia 1985 r. przebywała na urlopie macierzyńskim, a następnie na urlopie wychowawczym. Rekompensaty za ten rok były faktycznie wypłacane do września w kwotach

po 1.660,00 złotych za okres od stycznia do sierpnia oraz w wysokości 1.310,00 złotych za wrzesień, co dało łącznie kwotę 14.590,00 złotych (świadcstwo pracy z dnia 31 sierpnia 1992 r., k. 13 tom I a. e., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 16 października 2003 r., k. 19-23 tom I a. e., odpis skrócony aktu urodzenia dziecka, k. 27 tom I a. e., karty wynagrodzeń, k. 9-11 a. s. VII U 179/16).

J. K. zatrudniona była również m.in. w (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w W. w okresie od dnia 21 września 1998 r. do dnia 31 grudnia

2000 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Odwołująca w 2000 r. korzystała z prawa do zasiłku chorobowego w okresach od dnia 22 maja do dnia 21 czerwca oraz od dnia 28 lipca do dnia 31 grudnia 2000 r. Za maj i czerwiec 2000 r. została wykazana przez organ rentowy pełna kwota podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za odwołującą w wysokości 1.230,16 złotych. Ubezpieczona otrzymała dochód stanowiący podstawę wymiaru składek za 2000 r. w kwocie 13.221,75 złotych. Na wymienioną kwotę złożono się uzyskane przez odwołującą wynagrodzenie z tytułu: składników stałych w kwocie 5.584,61 złotych, świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłaconych zamiast wynagrodzenia za okres od dnia 22 maja 2000 r. do dnia 31 lipca 2000 r. w kwocie 3.190,38 złotych oraz wypłaconych zasiłków chorobowych z ubezpieczenia za okres od dnia 1 sierpnia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. w kwocie 4.446,76 złotych. (świadcstwo pracy z dnia 2 stycznia 2001 r., k. 15 tom I a. e., raporty imienne, k. 123 a. s., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 listopada 2002 r., k. 25 tom I a. e. oraz karta zasiłkowa, k. 49 tom II a. e.).

Odwołująca w dniu 10 grudnia 2012 r. złożyła wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o ustalenie kapitału początkowego. Organ rentowy wydał przedmiotową decyzję w dniu 3 kwietnia 2013 r., znak: (...) -2013 i ustalił kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. w kwocie 83.687,78 złotych. ZUS nie uwzględnił dochodów ubezpieczonej w kwotach 160,00 złotych za 1981 r., 600,00 złotych za 1982 r., 18.420,00 złotych za 1984 r. oraz 12.930,00 złotych za 1985 r., ponieważ w jego ocenie błędnie ustalono wartości rekompensat. Jednakże organ rentowy w dniu 9 grudnia 2013 r. wydał kolejną decyzję, znak: (...) -2013, na mocy której zmienił decyzję z dnia 3 kwietnia 2013 r. ZUS uwzględnił do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w latach 1983-1985 kwoty rekompensat (wniosek z dnia 10 grudnia 2012 r., k. 7 tom I a. e., decyzja z dnia 3 kwietnia 2013 r., k. 41 tom I a. e., decyzja z dnia 9 grudnia 2013 r., k. nienumerowana a. e.).

Ubezpieczona jednocześnie w dniu 27 lutego 2013 r. złożyła wniosek do organu rentowego o przyznanie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 8 kwietnia 2013 r. odwołująca została uprawniona do tego świadczenia od dnia 12 lutego 2013 r. Organ rentowy przyjął m.in., że ubezpieczona uzyskała zarobki w 1981 r. w kwocie 71.948,00 złotych, w 1982 r. w kwocie 92.028,00 złotych, w 1985 r. w kwocie 134.260,00 złotych oraz w 2000 r. w kwocie 17.560,41 złotych, w tym 8.774,99 złotych stanowiącą kwotę podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, 4.338,66 złotych tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy oraz 4.446,76 złotych z tytułu wypłaconych zasiłków chorobowych z ubezpieczenia za okres od dnia 1 sierpnia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. Organ rentowy wyliczył wysokość tych zarobków na podstawie poświadczenia dla celów świadczeń emerytalno-rentowych z dnia 13 marca 2003 r., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 listopada 2002 r. oraz karty zasiłkowej (wniosek z dnia 27 lutego 2013 r., k. 1 tom II a. e., decyzja z dnia 8 kwietnia 2013 r., k. 65-69 tom II a. e.).

Po dokonaniu ponownej analizy akt organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję

z dnia 13 stycznia 2014 r., znak: (...)ZUS uznał, że wynagrodzenie odwołującej za 2000 r. wyniosło 13.221,75 złotych. Organ rentowy modyfikując zaskarżoną decyzję z dnia 27 lutego 2013 r. w tym zakresie wskazał, że ubezpieczona nie otrzymała kwoty 4.338,66 złotych tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, ponieważ pracodawca do czerwca 2000 r. błędnie złożył deklaracje za pełne miesiące bez pomniejszania o wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy (decyzja

z dnia 13 stycznia 2014 r., k. 141-145 tom II a. e.).

J. K. w dniu 16 grudnia 2013 r. złożyła odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 3 kwietnia 2013 r. oraz z dnia 9 grudnia 2013 r., czym zainicjowała postępowanie sądowe. Ubezpieczona domagała się przyjęcia do ustalenia

wysokości emerytury kwot rekompensat z lat 1981-1985 zgodnych z dostarczonymi do organu rentowego kopiami kart zarobkowych z Instytut (...)

w W.. Na podstawie opinii biegłego sądowego P. B. Sąd Okręgowy ustalił, że przy uwzględnieniu tych kwot, ogólny dochód stanowiący podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne odwołującej wynosi 72.108,00 złotych za 1981 r., 92.628,00 złotych za 1982 r. oraz 135.920,00 złotych za 1985 r. W związku z tym Sąd wyrokiem z dnia 6 listopada 2017 r. zmienił zaskarżone decyzje z dnia 3 kwietnia

2013 r. oraz z dnia 9 grudnia 2013 r. w ten sposób, że ustalił dla odwołującej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za lata 1983-1992 w wysokości 71,76%. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., realizując wyrok Sądu, wydał decyzję z dnia 11 stycznia 2018 r., znak: (...), w której uwzględnił uzyskiwane przez odwołującą kwoty rekompensat w kwotach 800,00 złotych w 1981 r., 17.370,00 w 1982 r. oraz 14.590,00 złotych w 1985 r. W konsekwencji odwołująca osiągnęła wynagrodzenie w kwotach 72.108,00 złotych za 1981 r., 92.628,00 złotych za 1982 r. oraz 135.920,00 złotych za 1985 r. (odwołanie, k. 2 a. s. VII U 179/16, wyrok z dnia 6 listopada 2017 r., k. 188 a. s. VII U 179/16 i decyzja z dnia 11 stycznia 2018 r., k. nienumerowana tom II a. e.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Dowody z dokumentów

zakresie, w jakim ustalono fakty, są wiarygodne i zasługują w pełni na uwzględnienie. Co istotne strony, w tym odwołująca, nie kwestionowały okoliczności wynikających wprost z dokumentów, które stanowiły podstawę dokonanego rozstrzygnięcia

w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu należało pominąć wnioski wynikające z opinii biegłego sądowego. Przeprowadzony dowód okazał się nieprzydatny w kontekście żądań ubezpieczonej zawartych w odwołaniu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...)Oddział w W. z dnia 13 stycznia 2014 r., znak:(...), jako niezasadne, podlegało oddaleniu.

Na wstępie należy wskazać, że odwołująca żądała uwzględnienia do ustalenia wysokości kapitału początkowego kwot rekompensat wypłaconych jej w latach 1981-1985 zgodnie z dokumentami wystawionymi przez Instytut (...)

z siedzibą w W.. Z kart wynagrodzeń oraz z zaświadczenia o zatrudnieniu

i wynagrodzeniu wynikało, że ubezpieczona otrzymywała rekompensaty w kwotach 800,00 złotych za 1981 r., 17.370,00 złotych za 1982 r. oraz 14.590,00 złotych

za 1985 r. Wymaga podkreślenia, że równolegle toczyło się postępowanie z odwołania ubezpieczonej od decyzji z dnia 3 kwietnia 2013 r. oraz z dnia 9 kwietnia 2013 r., którymi organ rentowy ustalił dla niej wysokość kapitału początkowego.

W wyniku zakończonego postępowania dowodowego Sąd Okręgowy zmienił w/w decyzje w ten sposób, że ustalił dla ubezpieczonej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego za lata 1983-1992 w wysokości 71,76%.

Na tej podstawie Sąd uwzględnił kwoty rekompensat za lata 1981-1982 i 1985 zgodnie z wnioskiem odwołującej. Organ rentowy wykonując wyrok Sądu wydał decyzję z dnia 11 stycznia 2018 r., w której wskazał m.in., że odwołująca

osiągnęła wynagrodzenie w kwotach 72.108,00 złotych za 1981 r., 92.628,00 złotych za 1982 r. oraz 135.920,00 złotych za 1985 r., co wiązało się z zaliczeniem rekompensat w kwotach 800,00 złotych za 1981 r., 17.370,00 złotych za 1982 r. oraz 14.590,00 złotych za 1985 r.

Sąd zważył, że w analizowanym zakresie zastosowanie znajduje art. 366 k.p.c., zgodnie z którym wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia,

a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Na mocy odrębnie zakończonego postępowania sądowego organ rentowy ostatecznie ustalił wysokości kapitału początkowego dla odwołującej w oparciu o uzyskane kwoty rekompensat w wysokości 800,00 złotych za 1981 r., 17.370,00 złotych za 1982 r. oraz 14.590,00 złotych za 1985 r.

Zatem jej żądanie zostało już prawomocnie osądzone. W sprawie toczącej się między tymi samymi stronami występuje materialny skutek prawomocności orzeczenia wydanego

w innej sprawie. Oznacza to, że aczkolwiek przedmiot postępowania jest inny,

to kwestia prawna rozstrzygnięta w poprzedniej sprawie między tymi samymi stronami nie może być ponownie oceniana, a tym bardziej rozstrzygnięta odmiennie. W kolejnej sprawie nie można dokonywać ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2013 r., sygn. akt I UK 639/12). W konsekwencji należało uznać, że odwołanie ubezpieczonej podlegało oddaleniu.

Odwołująca wnosila również o ponowne uwzględnienie w zaskarżonej decyzji dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składek za 2000 r. w kwocie 17.561,41 złotych oraz jednoczesne ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w wymiarze 76,07%. W niniejszej sprawie nie było kwestionowane, że organ rentowy dokonał zmiany obniżając dochód odwołującej, ponieważ uzyskała ona w 2000 r. jedynie kwotę 13.221,75 złotych, co przełożyło się na ustalenie wysokości podstawy wymiaru w wymiarze 57,27%. W treści apelacji J. K. podniosła, że błędy lub niedopatrzona organu rentowego nie mogą skutkować niekorzystną zmianą decyzji.

Sąd zważył, że organ rentowy w decyzji z dnia 8 kwietnia 2013 r. przyjął, iż odwołująca w 2000 r. uzyskała dochód w kwocie 17.560,41 złotych, w tym 8.774,99 złotych stanowiący kwotę podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, 4.338,66 złotych tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy oraz 4.446,76 złotych z tytułu wypłaconych zasiłków chorobowych z ubezpieczenia za okres od dnia 1 sierpnia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. ZUS dokonał wyliczenia wysokości tych zarobków na podstawie poświadczenia dla celów świadczeń emerytalno-rentowych z dnia 13 marca 2003 r., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 listopada 2002 r. oraz karty zasiłkowej. W zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 stycznia 2002 r. wskazano, że ubezpieczona uzyskała w 2000 r. wynagrodzenie w postaci składników stałych w wysokości 5.584,61 złotych i świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego wypłaconego, zamiast wynagrodzenia za okres od dnia 22 maja 2000 r. do dnia 31 lipca 2000 r. w kwocie 3.190,38 złotych, co dało łącznie 8.774,99 złotych. Jednocześnie z karty zasiłkowej wynikało, że dochód odwołującej stanowiła również kwota wypłaconych zasiłków chorobowych z ubezpieczenia za okres od dnia 1 sierpnia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. w kwocie 4.446,76 złotych. Z poświadczenia z Wydziału (...) i Składek wynikało, że odwołująca uzyskała dodatkowo kwotę 4.338,66 złotych tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Organ rentowy zaliczył te wszystkie kwoty w poczet ustalonego dochodu dla odwołującej w 2000 r. Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji z dnia 13 stycznia 2014 r. podyktowane było rozbieżnościami zachodzącymi w deklaracjach, które zostały złożone przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. do organu rentowego. Płatnik składek wykazał za odwołującą pełną kwotę podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące maj i czerwiec 2000 r., podczas gdy korzystała ona z prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 22 maja 2000 r. do dnia 21 czerwca 2000 r. Okoliczność ta nie była bowiem kwestionowana w toku procesu sądowego. Ubezpieczona uznała, że zmiana wysokości uzyskanego przez nią dochodu spowodowana była błędem popełnionym przez organ rentowy.

Zgodnie z treścią art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą” w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W odniesieniu do wykładni tego przepisu należy wskazać, że nie wynika z niego absolutna odpowiedzialność organu rentowego, w tym znaczeniu, że obejmuje wszystkie błędy pracodawców. Stawiana teza przez odwołującą w niniejszej sprawie nie może być zasadna. W toku postępowania sądowego ustalono, że kwota 4.338,66 złotych została zaliczona do dochodu za 2000 r. na skutek błędnie wypełnionej deklaracji przez płatnika składek. Przypisanie w tej kwestii odpowiedzialności organu rentowego jest sytuacją wyjątkową, ponieważ są to odrębne podmioty i ich obowiązki nie są tożsame. Nie jest więc uprawnione zapatrywanie, że zawsze, gdy błąd popełnia pracodawca, to aktualizuje się bezwzględnie odpowiedzialność organu rentowego na podstawie art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy. Działania pracodawcy i organu rentowego stanowią inne zdarzenia faktyczne i zachodzą w różnych relacjach prawnych. W przeciwnym razie odpowiedzialność cywilna pracodawcy za zwinione niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków mogłaby

być bezprzedmiotowa, gdyż zastępowałaby ją odpowiedzialność organu rentowego. Innymi słowy odpowiedzialność organu rentowego zachodziłaby nawet w sytuacji, gdy nie popełnił błędu.

Jeżeli organ rentowy ustalił podstawę wymiaru świadczenia zgodnie z zaświadczeniem zakładu pracy wykazującym wynagrodzenie, które było zaniżone z powodu niejednoznaczności przepisów płacowych, a następnie doszło do wyrównania wynagrodzenia i odprowadzenia składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, wypłata świadczenia w ponownie ustalonej wysokości następuje z zastosowaniem art. 101 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1995 r., sygn. akt II UZP 28/94). Z tej uchwały nie wynika absolutna odpowiedzialność organu rentowego w każdej sytuacji, czyli za błąd pracodawcy, lecz tylko w sytuacji zaniżenia wynagrodzenia

„z powodu niejednoznaczności przepisów płacowych”. Natomiast z rozważań składających się na argumentację tej uchwały nie można wywnioskować, że Sąd Najwyższy stwierdził, iż organ rentowy odpowiada za każdą winę czy nieprawidłowość pracodawcy. Gdyby uprawnione było stanowisko o bezwzględnej odpowiedzialności organu rentowego, to Sąd Najwyższy nie musiałby jej warunkować i uzależniać od „niejednoznaczności przepisów płacowych”. Błąd organu rentowego nie jest równoznaczny z każdym nieprawidłowym naliczeniem świadczenia, zwłaszcza gdy jako równorzędne należy uznać regulacje tej samej ustawy zobowiązujące ubezpieczonego do wykazania swojego prawa i jego wysokości. Sąd Najwyższy stwierdził również, że wydanie decyzji w oparciu o złożony przez zainteresowanego dokument zawierający dane, których nie kwestionuje i co do których nie zgłasza dowodów przeciwnych, nie może być traktowane jako błąd organu rentowego

w przypadku późniejszego ujawnienia, że dane te są nieprawdziwe (wyrok z dnia 5 marca 2003 r., sygn. akt II UK 384/02). Na pracodawcy spoczywa powinność prawidłowego wykazania wynagrodzenia osiąganego przez pracownika w poszczególnych latach i żaden przepis nie nakłada na organ emerytalno-rentowy obowiązku kontrolowania zgodności tego zaświadczenia z dokumentacją płacową pracodawcy. Z art. 133 ust. 1 ustawy wynika, że wydawanie pracownikowi lub organowi rentowemu zaświadczeń niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń i ich wysokości jest obowiązkiem pracodawcy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28 października 2008 r., sygn. akt III AUa 40/08).

Przytoczone orzecznictwo jednolicie wskazuje, że w stanie faktycznym ustalonym w niniejszej sprawie organ rentowy nie popełnił błędu. W decyzji z dnia 8 kwietnia 2013 r. na skutek błędu pracodawcy w sposób nieprawidłowy uwzględniono do dochodu odwołującej za 2000 r. kwotę 4.338,66 złotych z tytułu wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Ubezpieczona w 2000 r. uzyskała faktycznie zarobki w kwocie 8.774,99 złotych z tytułu podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i 4.476,76 złotych wynikającej z karty zasiłkowej. W związku z tym organ rentowy w sposób prawidłowy wydał kolejną decyzję, w której pomniejszył ustaloną wysokość kapitału początkowego o kwotę 4.338,66 złotych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w sentencji.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć(...)